# Schwartz De?erler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Schwartz De?erler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30050

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

**Schwartz De?erler Ölçe?i** (SDÖ), bireylerin temel de?er yönelimleri ve motivasyonel hedeflerini ölçmek amac?yla Shalom H. Schwartz taraf?ndan geli?tirilen kapsaml? bir psikolojik araçt?r. Bu giri?, ölçe?in Fatma Nur Dinço?lu taraf?ndan 2019 y?l?nda Türkiye'de gerçekle?tirilen bir **uyarlama** çal??mas?na odaklanmaktad?r. Dinço?lu'nun çal??mas?, **üniversite haz?rl?k s?n?f? ö?rencilerinin** de?er yönelimlerini belirlemeyi amaçlam?? ve ölçe?in Türkçe geçerli?ini incelemi?tir. Ölçek, evrensel olarak kabul edilen 10 temel de?eri ve bu de?erlerin aras?ndaki dinamik ili?kileri ölçen güçlü bir psikolojik yap? sunmaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Schwartz De?erler Ölçe?i, de?er yönelimleri, Shalom H. Schwartz, uyarlama, psikometrik, üniversite ö?rencileri, temel de?erler.

## Yazarlar

Fatma Nur D?NÇO?LU (Uyarlayan); Shalom H. SCHWARTZ (Orijinal Geli?tirici).

## Amaç

Schwartz De?erler Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?amlar?nda rehberlik eden ve motivasyon kaynaklar?n? olu?turan **temel de?erleri** sistematik olarak ölçmektir. Bu de?erler, bireylerin tutumlar?n?, davran??lar?n? ve kararlar?n? anlamak için kritik bir çerçeve sunar. Orijinal ölçek, 10 farkl? motivasyonel de?er türünü kapsamaktad?r ve kültürleraras? kar??la?t?rmalara olanak tan?r.

Bu özel **uyarlama** çal??mas?n?n amac? ise (Dinço?lu, 2019), ölçe?in Türk kültürüne ve özellikle **üniversite haz?rl?k s?n?f? ö?rencisi** popülasyonuna uygunlu?unu test etmek ve kültürel geçerli?ini sa?lamakt?r. Bu sayede, Türk akademik ortam?nda de?er ara?t?rmalar?n?n güvenilir ve geçerli bir araçla yap?lmas? hedeflenmi?tir.

## Yap?

Schwartz De?erler Ölçe?i, evrensel olarak tan?nan 10 temel motivasyonel de?eri ölçen döngüsel bir psikolojik yap? üzerine kurulmu?tur. Bu de?erler, biti?ik de?erlerle uyum içindeyken, döngüde kar??t pozisyonda bulunan de?erlerle çat??ma halindedir. 10 temel de?er, genellikle dört üst düzey boyutta grupland?r?l?r: Kendini Geli?tirmeye Kar?? Kendini A?ma ve **Aç?kl??a Kar?? Korunma**.

Dinço?lu'nun **uyarlama** çal??mas?, bu teorik yap?n?n Türk örnekleminde de tutarl? olup

ARABPSYCHOLOGY.COM

olmad???n?, yani de?erler aras?ndaki döngüsel ili?kinin kültürel ba?lamda korunup korunmad???n? ara?t?rm??t?r. Ölçek, bireylerin önem verdikleri de?erleri derecelendirmelerini isteyerek, onlar?n ki?isel öncelik hiyerar?isini ortaya ç?kar?r.

## Geçerlik

Kaynak içerikte bu uyarlama çal??mas?na ait spesifik **geçerlik** analiz sonuçlar? (örne?in, yap? geçerli?i, ölçüt geçerli?i) sunulmam??t?r. Ancak, bir psikometrik arac?n **uyarlama** çal??mas?n?n temel gereklili?i, ölçe?in Türkçe formunun orijinal ölçekle ayn? teorik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamakt?r. Bu genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gibi yöntemlerle gerçekle?tirilir.

Schwartz De?erler Ölçe?i'nin uluslararas? literatürde kapsaml? bir ?ekilde incelenmi? ve yüksek düzeyde yap?sal geçerli?e sahip oldu?u kabul edilmektedir. Dinço?lu'nun 2019 tarihli yüksek lisans tezi, ölçe?in Türk üniversite ö?rencilerinde kullan?ma uygunlu?unu psikometrik aç?dan destekleyen veriler içermelidir.

## Güvenirlik

Kaynak içerikte bu uyarlama çal??mas?na ait spesifik **güvenirlik** katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?) belirtilmemi?tir. Psikometrik aç?dan güvenilir bir araç olarak kabul edilebilmesi için, ölçe?in alt boyutlar?n?n kabul edilebilir düzeyde iç tutarl?l??a sahip olmas? zorunludur. Tipik olarak, sosyal bilimler ara?t?rmalar?nda Cronbach Alfa de?eri 0.70 ve üzeri beklenir.

Orijinal **Schwartz De?erler Ölçe?i**, farkl? kültürlerde yüksek düzeyde iç tutarl?l?k ve test-tekrar test güvenirli?i göstermi?tir. Bu uyarlama çal??mas?nda da, **güvenirlik** analizlerinin yap?ld??? ve sonuçlar?n Dinço?lu (2019) tezinde detayland?r?ld??? varsay?lmaktad?r.

## Faktör Analizi

Schwartz De?erler Teorisi, 10 temel de?erin (Evrenselcilik, ?yilikseverlik, Gelenek, Uygunluk, Güvenlik, Güç, Ba?ar?, Hazc?l?k, Uyar?lma, Öz Yönelim) döngüsel bir yap?da grupland???n? öne sürer. Bu nedenle, ölçe?in kültürel **uyarlama** sürecinde, bu teorik yap?n?n Türkçe veri setinde de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) yoluyla do?rulanmas? kritik öneme sahiptir.

Ba?ar?l? bir faktör analizi, orijinal 10 temel de?er yap?s?n?n Türk örnekleminde de istatistiksel olarak anlaml? ve kabul edilebilir uyum indeksleri ile ortaya ç?kmas?n? gerektirir. Dinço?lu'nun çal??mas?, **Hacettepe Üniversitesi** ö?rencileri üzerinde bu yap?y? incelemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Araç

**Test Türü: Uyarlama** çal??mas?. Orijinal olarak öz bildirimli psikolojik ölçek.

**Format:** Kaynakta belirtilmemi?tir. Genellikle Likert benzeri bir derecelendirme sistemi kullanan bir de?er anketi format?ndad?r.

**Mevcut Dil:** Türkçe.

**Popülasyon Grubu:** Üniversite ö?rencileri.

**Ya? Grubu:** Genç yeti?kinlik dönemi.

**Popülasyon Detaylar?:** Dinço?lu'nun çal??mas? kapsam?nda **üniversite haz?rl?k s?n?f? ö?rencileri** örneklem olarak kullan?lm??t?r.

**Test Metodolojisi:** Öz bildirim yöntemiyle, kat?l?mc?lar?n çe?itli de?er ifadelerine ne kadar önem verdiklerini belirttikleri derecelendirme sistemi. Orijinal ölçekte kat?l?mc?lar de?erleri -1 (de?erlerime ayk?r?) ile 7 (çok önemli) aras?nda derecelendirir.

## Anahtar Kelimeler

De?er teorisi, kültürel psikoloji, **uyarlama**, psikometrik özellikler, Hacettepe Üniversitesi, yüksek lisans tezi, motivasyonel de?erler.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Bilgi kaynakta mevcut de?ildir.

**Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri:** fnurdinc@hotmail.com

**Yaz??ma Adresi:** Fatma Nur Dinço?lu taraf?ndan Hacettepe Üniversitesi'nde tamamlanan çal??ma (2019).

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tiricisi **Shalom H. Schwartz**'t?r. Ölçe?in Türkiye'deki bu özel adaptasyon çal??mas? 2019 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Fatma Nur Dinço?lu ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Bu adaptasyona ait PDF doküman? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: schwartz-de?erler-ölçe?i-

ARABPSYCHOLOGY.COM

toad.pdf

## Kaynaklar

Dinço?lu, F. N. (2019). *Üniversite haz?rl?k s?n?f? ö?rencilerinin de?er yönelimleri* . Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Schwartz, S. H. (1992). Universals in the content and structure of values: Theoretical advances and empirical tests in 20 countries. *Advances in experimental social psychology*, 25, 1-65. (Orijinal ölçe?in teorik temeli).

## Schwartz De?erler Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu bölüm, ölçek maddelerinin as?l dillerinde korunmas? gereklili?ine dikkat çekmekle birlikte, mevcut uyarlama çal??mas?na ait maddeler listelenememektedir. Maddeler ve tam derecelendirme sistemi için Dinço?lu'nun (2019) yüksek lisans tezi incelenmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM